

Eesti Väike- ja keskmiste Ettevõtete Assotsiatsioon

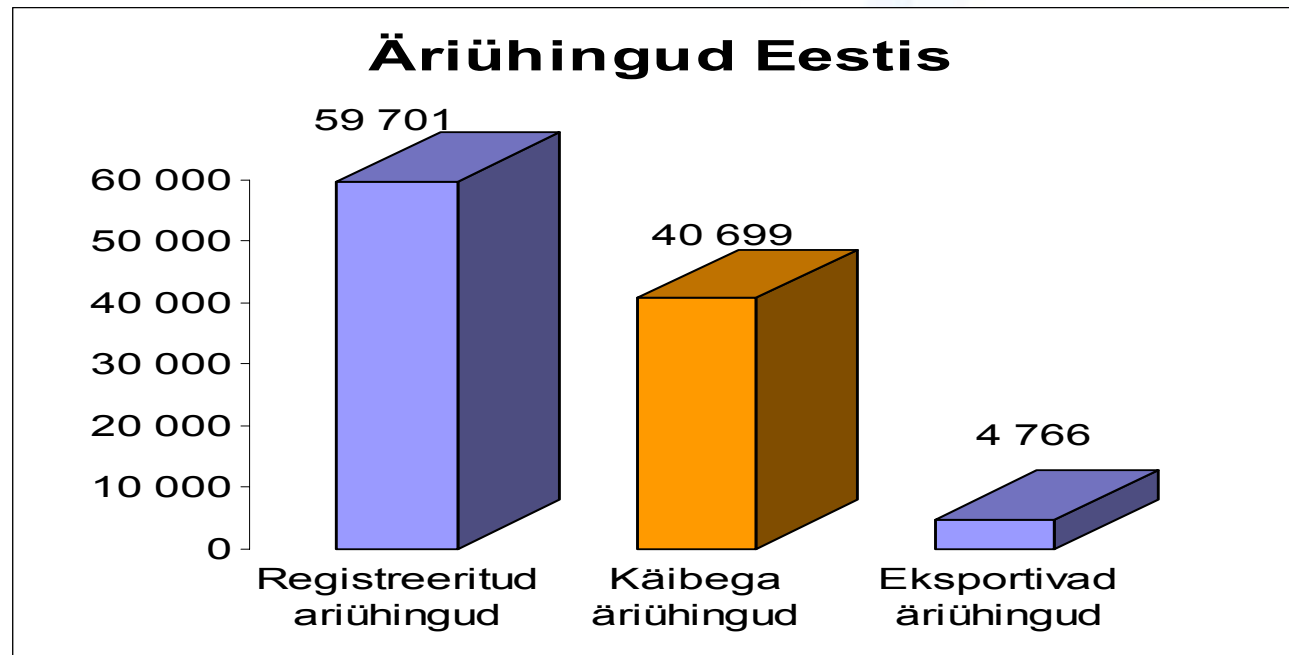
PREMA seminari avamisel

6. aprillil 2006.a.
Tallinnas

Anne Randmer

ARENGUPROGRAMMIDE KESKUS EMI-ECO

Põhifaktid Eesti ettevõtlusest

	Osatähtsus ettevõtete koguarvust, %	Keskmine käive, milj. EEK
Mikroettevõtted (kuni 9 töötajat)	81	3,4
Väikeettevõtted (10 – 49 töötajat)	16	19,7

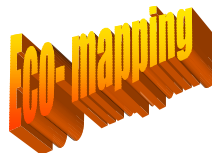
Väikeettevõtja pea on segi

ISO 9000

itiden skapas nu.

ISO 18001

Cleaner Production

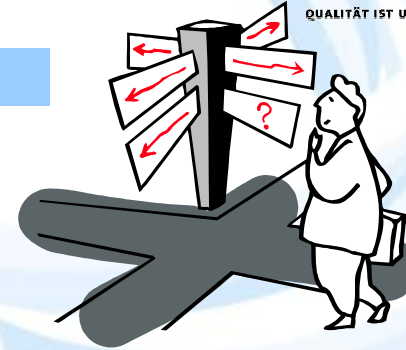
QUALITÄT IST UNSERE NATUR

Management systems

ISO 14001, ISO 9000, ISO 18001

Resource management

Energy management

ARENGUPROGRAMMIDE KESKUS EMI-ECO

Keskkonnakulude vähendamise projektid Eesti väikeettevõtetes

- ❖ 1994 – 1996: Waste minimization and pollution prevention
- ❖ 1997 – : Cleaner production, ISO 14001
- ❖ 2003 – 2004: Responsible Care, Greening of industry, Energy Management System
- ❖ 2003 – : Eco mapping, EMAS
- ❖ 2006 – : PREMA
- ❖ 2007 : ?

Lisaks:

- ❖ Zero Emissions
- ❖ Factor 4, 8, 10
- ❖ Loop Economy,
- ❖ Eco-profit
- ❖ Natural Capitalism

Majanduskasvu tegurid

**KAPITAL
TÖÖJÕUD
OSKUSTEAVE
ETTEVÕTLIKKUS
UUENDUSLIKKUS**

ARENGUPROGRAMMIDE KESKUS EMI-ECO

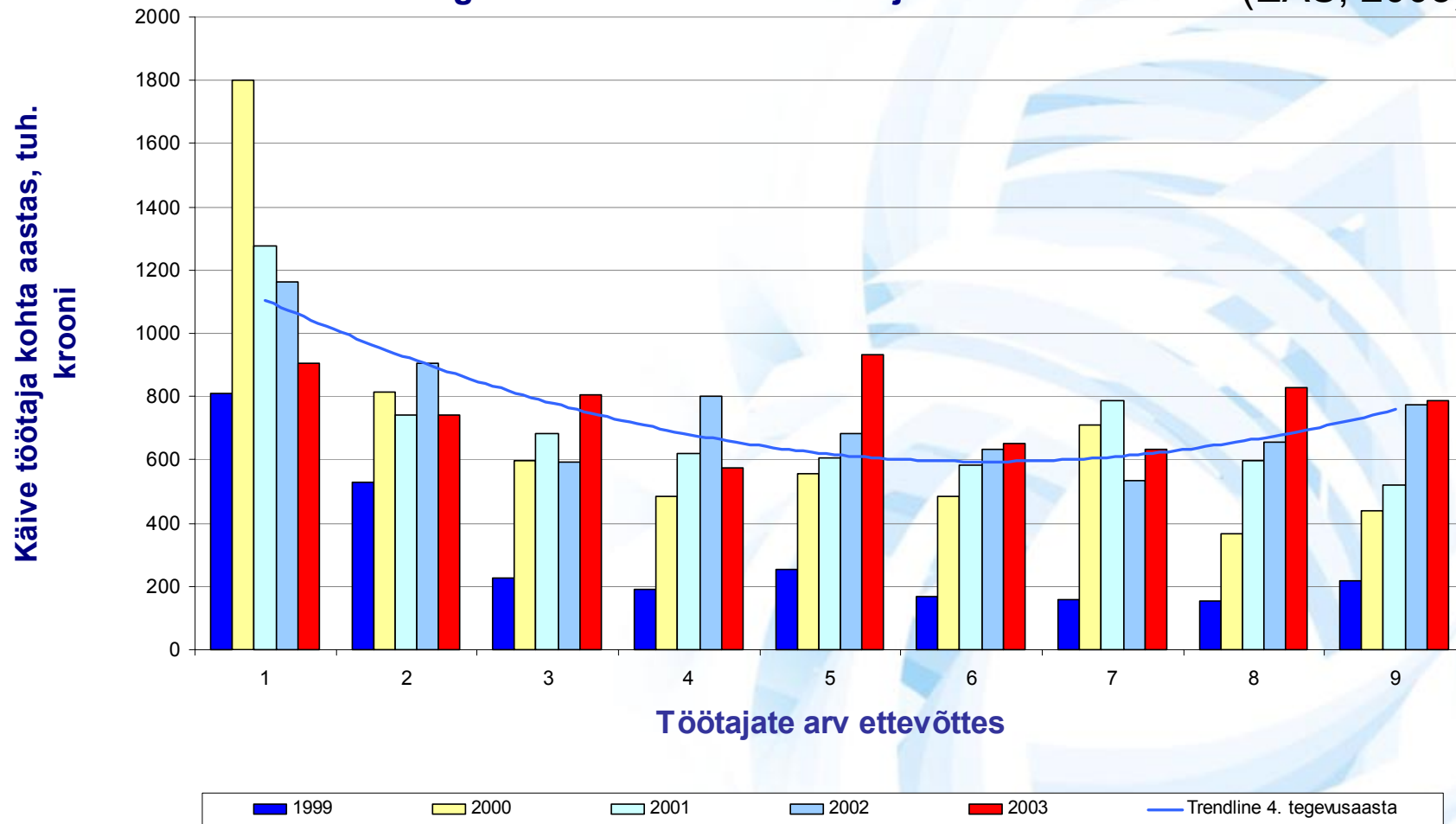

Väikeettevõtete nõrkused Eestis

- ❖ Väiksem tootlikkus, võrreldes keskmiste ja suurtega
- ❖ Väiksem rentaablus
- ❖ Väiksemad palgad (mõjutab töötajate rahulolu)
- ❖ Kõrgem äririsk
- ❖ Väiksem krediidikõlblikkus
- ❖ Finantsvahendite nappus
- ❖ Väiksem uuenduslikkus
- ❖ Väiksem ellujäämise määr

1999. aastal loodud ettevõtete keskmine käive töötaja kohta viiel esimesel tegevusaastal sõltuvalt töötajate arvust ettevõttes (EAS, 2005)

Võrreldes Euroopa Liidu keskmise tasemega

Indikaator, töötaja kohta	Mikroettevõttes	Väikeettevõttes	Kesksuurusega ettevõttes
Käive	2	2.6	3.3
Tootlikkus	2 – 5	2 – 5	2 – 5
Lisandväärtus	4	6	7.5

Innovatsiooni liigid

- ❖ **Protsessiinnovatsioon** – *ISO 9000, ISO 14001, WM, CP, Eco-profit, Greening of Industry, Eco-mapping, PREMA...*
  - ❑ Tehnoloogia moderniseerimine, uus tehnoloogia
- ❖ **Tooteinnovatsioon** *ISO 9000, ISO 14001, WM, CP, Eco-profit,*
  - ❑ Toote moderniseerimine, uus toode, uus pakend
- ❖ **Organisatsiooniline innovatsioon** – *ISO 9000, ISO 14001, Greening of Industry, EMA, PREMA*
  - ❑ Juhtimise moderniseerimine, uus juhtimismudel, uus juht
- ❖ **Turundusinnovatsioon**
  - ❑ Turu laiendamine, uus turunišš, uus sihturg
- ❖ **Sotsiaalne innovatsioon**
  - ❑ Uus partner, toimimine võrgustikuna

- ❖ **Üldjuhul madal (v.a. üksikud nišiettevõtted):**
  - Läheb hästi, pole vaja muuta
  - Läheb nii halvasti, et pole enam aega muuta
  - Uusi ideid vähe

Räägime ettevõtjaga ettevõtja keeles

Tootmiskulud:

- Tootesse ülekantavad otsekulud (otsekulud, e. tootlikud kulud)
- Üldkulud (kaudsed kulud)
  - Tülikad jälgida ja mõõta (sh. kulud, mille hulka kuuluvad ka keskkonnakulud)

Keskkonnaprobleemid on indikaatoriks, et:

- ❖ Tootmisressurssi kasutatakse mittesihipäraselt
- ❖ Tehnoloogiline protsess “lekib” – reostuse määr näitab raiskamist

**SÄÄSTETUD KROON ON SAMAVÄÄRNE VÕI ISEGI
SUUREMA VÄÄRTUSEGA KUI TEENITUD
KROON**

